

ยุทธศาสตร์การพัฒนาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4

STRATEGY FOR OPPORTUNITY EXPANSION SCHOOL DEVELOPMENT
UNDER KANCHANABURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 4

ฉวีวรรณ อินชุกุล¹

นพดล เจนอักษร²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบยุทธศาสตร์การพัฒนาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4 จากผู้เชี่ยวชาญ 17 ท่าน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามปลายเปิดและแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย สถิติที่ใช้ คือ มัชฐานและพิสัยระหว่างควอไทล์

ผลการวิจัย พบว่าด้านการพัฒนาระบบการบริหารจัดการ ควรเลือกวิธีการในการพัฒนาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่เหมาะสมตรงตามเป้าหมายที่กำหนด ควรสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้หรือแหล่งเรียนรู้ที่ครบครันสำหรับผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่นควรมีบทบาทในการบริหารสถานศึกษา ด้านการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาควรสนับสนุนปัจจัยสำคัญที่ส่งต่อการพัฒนาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สอน ครูและบุคลากรทางการศึกษาควรเน้นการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเป็นสำคัญด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โดยเน้นการพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เอื้อต่อการพัฒนาโรงเรียนควรมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานในการดำรงชีวิต ด้านการเพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการการศึกษา รัฐบาลควรสนับสนุนอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ห้องปฏิบัติ อินเทอร์เน็ต อุปกรณ์เทคโนโลยีต่างๆควรจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ควรจัดการสนับสนุนเรื่องทุนการศึกษา ด้านการพัฒนาคุณภาพวิชาการ ครูควรมีการวัดและการประเมินผลตรงตามหลักการวัดผลและตรงตามวัตถุประสงค์ ควรมีหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ ควรมีการจัดกระบวนการนิเทศ ติดตามที่หลากหลาย

Abstract

The purpose of this research was to find strategy for opportunity expansion school development under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office4. There were 17 experts. The research instrument were an open-ended questionnaire and rating Scale questionnaire by using Delphi technique. The statistics were median and Interquartile Range.

The research findings revealed that the guidelines for administration development include choosing the method to develop opportunity expansion school suitable and related to the goal, create the classroom learning atmosphere and learning resources completely for learners. The community should have the role in developing education, to emphasize in educational administration from 4 sections by using strategy open the door to the community in developing the quality of teachers and educational personnel, to support the important factor that affect the development opportunity expansion school. Teacher and educational personnel should provide child-centered learning, to develop teaching personnel to be professional and should be specified in the major. The student development and the quality of school, to develop the ability of teacher to support the school and students have the basic of life, to think or find the method to solve the problems. The government

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

should support the teaching and learning equipments, the student care and support system and the scholarship. The academic development, teachers have the measurement and evaluation following the objectives, the effective curriculum, to provide the varieties in supervision and to develop in learning management for the career path.

บทนำ

การจัดการศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญที่ทำให้ทุกคนมีความรู้ความสามารถมีคุณภาพมีโอกาสได้พัฒนาตนเองสามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคปัจจุบัน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาของชาติ โดยกำหนดเจตนารมณ์ไว้อย่างชัดเจนใน ส่วนที่ 8 สิทธิและเสรีภาพในการศึกษา มาตรา 49 บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน และมาตรา 80 ที่กำหนดให้รัฐต้องจัดการศึกษาอบรมสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่เกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สนับสนุนการศึกษาค้นคว้าวิจัย ศิลปะวิทยาการต่าง ๆ เร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาประเทศ พัฒนาวิชาชีพครูและส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น และศิลปวัฒนธรรมของชาติ และนอกจากนี้รัฐบาลยังได้ให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาแก่เด็ก ให้ความเสมอภาคทางการศึกษาตามสิทธิขั้นพื้นฐานที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 ในมาตรา 6 ที่กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และในมาตรา 10 ระบุว่าจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ให้เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ โดยกำหนดจุดหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางในการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญามีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีระดับโลก พร้อมกันนี้ได้ปรับกระบวนการพัฒนาหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกับข้อมูลจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่ง

ชาติฉบับที่ 10 เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคนในสังคมไทย และจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนสู่ศตวรรษที่ 21 จึงเกิดการทบทวนหลักสูตร เพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มีความเหมาะสม ชัดเจน ทั้งเป้าหมายของหลักสูตรในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่ชัดเจน เพื่อใช้เป็นทิศทางในการจัดทำหลักสูตร การเรียนการสอนในแต่ละระดับ นอกจากนั้นได้กำหนดโครงสร้างเวลาเรียนขั้นต่ำของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในแต่ละชั้นปีไว้ในหลักสูตรแกนกลาง และเปิดโอกาสให้สถานศึกษาเพิ่มเติมเวลาเรียนได้ตามความพร้อมและจุดเน้น อีกทั้งได้ปรับกระบวนการวัดและประเมินผลผู้เรียน เกณฑ์การจบการศึกษาแต่ละระดับ และเอกสารแสดงหลักฐานทางการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ มีความชัดเจนต่อการนำไปปฏิบัติโดยหลักสูตรมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาค้นคว้าประกอบอาชีพและการศึกษาด้านชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อทราบยุทธศาสตร์การพัฒนาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4

ข้อคำถามของการวิจัย

ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4 จะเป็นอย่างไร

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัยเพื่อเสนอขออนุมัติโครงการ โดยเริ่มจากการศึกษาเอกสาร ตำรา วรรณกรรม ข้อมูลวรรณกรรม สถิติต่างๆ รายงานการวิจัย รวมทั้งแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัยผู้วิจัยกำหนดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ สร้าง ปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จากคำแนะนำ ของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จากนั้นนำเครื่องมือไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญโดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย (Delphi technique research) ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบวิธีวิจัย

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัยเป็นขั้นตอนการจัดทำรายงานผลการวิจัย นำเสนอต่อคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ตามคำแนะนำของคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

แผนแบบการวิจัย

เพื่อให้งานวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การพัฒนาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4 เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยผู้วิจัยจึงกำหนดรายละเอียดตามวิธีการของการวิจัยแบบเดลฟายเทคนิค ดังนี้

ผู้วิจัยได้กำหนดผู้เชี่ยวชาญในการให้ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วนดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 คือ ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4 ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4 จำนวน 1 ท่าน รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4 จำนวน 1 ท่าน ผู้อำนวยการกลุ่มงาน จำนวน 3 ท่าน ซึ่งกำหนดให้ 1 ใน 3 ท่านเป็นผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน และศึกษานิเทศก์จำนวน 3 ท่าน รวม 8 ท่าน

ส่วนที่ 2 คือ ระดับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนหรือรองผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 3 ท่าน คณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 3 ท่าน และครูสายผู้สอนที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง จำนวน 3 ท่าน รวม 9 ท่าน

ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดจาก 2 ส่วน รวมทั้งสิ้น 17 ท่าน ซึ่งเป็นไปตามอัตราการลดลงของความคลาดเคลื่อนจะมีน้อย

มากจะเริ่มคงที่ คือ 0.02

การเก็บข้อมูลรอบที่ 1 ผู้วิจัยใช้วิธีการส่งแบบสอบถามปลายเปิดถึงผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4 และเก็บรวบรวมข้อมูลคืนจากผู้วิจัย

การเก็บข้อมูลรอบที่ 2 ผู้วิจัยนำคำตอบที่ได้จากการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4 ของผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 1 มาสร้างเป็นแบบสอบถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความเที่ยงตรงของข้อคำถาม เพื่อส่งกลับไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิมอีกครั้ง โดยผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านจะต้องลงความคิดเห็นตามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จากประเด็นคำถามที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น จากนั้นส่งคืนให้ผู้วิจัย

การเก็บข้อมูลรอบที่ 3 หลังจากได้รับแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 2 แล้วผู้วิจัยนำคำตอบที่ได้ในแต่ละข้อคำถามหาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range ; Q3 – Q1) แล้วสร้างแบบสอบถามอีกครั้งโดยใช้ข้อความเดียวกันกับแบบสอบถามรอบที่ 2 แต่เพียงเพิ่มค่ามัธยฐาน (Median) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range ; Q3 – Q1) และตำแหน่งที่ผู้เชี่ยวชาญท่านนั้นได้ตอบในแบบสอบถามรอบที่ 2 นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความเที่ยงตรงของข้อคำถาม จากนั้นส่งแบบสอบถามให้กับผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิมโดยให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านพิจารณาคำตอบอีกครั้งว่าต้องการยืนยันคำตอบเดิมหรือต้องการแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำตอบพร้อมระบุเหตุผลของคำตอบนั้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการพิจารณาคัดเลือกมาตรฐานและตัวบ่งชี้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 โดยใช้เทคนิคเดลฟาย

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพิจารณาด้านทามติ (Consensus) ผู้วิจัยข้อมูลโดยการเปรียบเทียบข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนกับคำตอบของกลุ่ม โดยหาค่านวนหาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range ; Q3 – Q1)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์การตอบแบบสอบถามปลายเปิดของผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 1

ในตอนนี้เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์การตอบแบบสอบถามปลายเปิดของผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 1 ทั้ง 17 ท่าน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 ควรกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในการพัฒนาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มศักยภาพควรเลือกวิธีการในการพัฒนาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่เหมาะสม ตรงตามเป้าหมายกำหนดสนับสนุนบุคลากรให้ตรงตามความต้องการของโรงเรียน ตรงสาขาวิชาที่ขาดแคลน ควรมีหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ ครูมีการวัดและการประเมินผลตรงตามหลักการวัดผล และตรงตามวัตถุประสงค์ มีกระบวนการนิเทศ ติดตามที่หลากหลาย การจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการพัฒนา รัฐควรสนับสนุนอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ห้องปฏิบัติการ อินเทอร์เน็ต อุปกรณ์เทคโนโลยีต่างๆ

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 พัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่สามารถพัฒนาต่อยอดเป็นอาชีพได้ในอนาคต จัดหาวิทยากรที่มีความรู้ความชำนาญในท้องถิ่นให้ความรู้กับนักเรียน สร้างบรรยากาศในการเรียนรู้หรือแหล่งเรียนรู้ที่ครบครันสำหรับผู้เรียน กระบวนการนิเทศติดตามที่มีประสิทธิภาพ ไม่ดึงครูผู้สอนออกนอกห้องเรียนให้ครูสอนเต็มศักยภาพ พัฒนาครูผู้สอน สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนแบบมีประสิทธิภาพ ดึงชุมชนและท้องถิ่นให้มีบทบาทในการบริหารสถานศึกษา

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 ควรสนับสนุนให้ผู้เรียนมีเวทีในการแสดงออก สร้างประสบการณ์และมีการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษานำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสู่โรงเรียน เพิ่มงบประมาณให้พอเพียงจัดหาบุคลากรให้เพียงพอต่อความต้องการของโรงเรียน กรรมการสถานศึกษาเข้ามามีบทบาทในการบริหารงานโรงเรียน ควรมีการจัดให้มีผู้ปกครองเครือข่ายประสานงานระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียน

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4 ควรเน้นการยกระดับคุณภาพการศึกษาทุกระดับชั้น ตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงมัธยมศึกษา ควรปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้กับผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาควรเน้นการจัดกิจกรรมให้กับผู้เรียนเป็นสำคัญ การบริหารการศึกษาแบบมีส่วนร่วมกันทุกฝ่าย ทั้ง 4 ฝ่าย ภาค รัฐและภาคเอกชนมาสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการบริหารการเรียนการสอน

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5 จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานให้คุณภาพตามเกณฑ์ พัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม จัดครูให้ตรงสาขาวิชาทั้ง 8 กลุ่มสาระ

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6 ส่งเสริมการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาโดยเน้นการทำงานเป็นทีม ยกย่องระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนโดยเน้นการพัฒนาคุณภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เอื้อต่อการพัฒนาโรงเรียน ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีรวมทั้งแหล่งการเรียนรู้

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7 ควรประชุมกรรมการสถานศึกษาเพื่อทราบแนวทางในการพัฒนาโรงเรียน กรรมการสถานศึกษาควรมีบทบาทในการพัฒนาโรงเรียน

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 8 ผู้บริหารควรเอาใจใส่จริงจังและต่อเนื่องในทุกๆ เรื่องของโรงเรียน ฝ่ายต่าง ๆ ควรมีการประสานงานกันมากขึ้นและบริหารงานเชิงรุก ผู้บริหารและบุคลากรควรมีการร่วมมือและประสานความคิด โดยมุ่งเน้นผลประโยชน์ของสถานศึกษาและนักเรียนเป็นสำคัญ ครูและบุคลากรทางการศึกษาควรเน้นการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรมีการกระตุ้นให้ผู้เรียน มีความคิดกว้าง มองไกล ใฝ่สูง ควรจัดระบบสาธารณูปโภค เช่น น้ำดื่ม ห้องสุขา เพื่อให้บริการบุคลากรนักเรียน ควรมีเป้าหมายที่ชัดเจนด้านหลักสูตรและคุณลักษณะพิเศษของนักเรียน

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 9 ควรมีการกระตุ้น ส่งเสริม และสนับสนุนกิจกรรมด้านวิชาการทุกรูปแบบ ควรมีหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพควรจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนควรประเมินการบริการของบุคลากรในโรงเรียนต่อผู้รับบริการ

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 10 ควรมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานในการดำรงชีวิต รู้จักคิดประดิษฐ์หรือหาแนวทางในการแก้ปัญหาควรมีการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนขึ้นเอง โดยบูรณาการหลักสูตรท้องถิ่นมาใช้ควรให้การสนับสนุนและส่งเสริมนักเรียนให้มีประสบการณ์ตรง จากวิทยากรภายนอกที่มีประสบการณ์ ควรมีผู้สอนที่ตรงตามสาขาวิชา เฉพาะ ควรใช้ Positive approach ในการควบคุมความประพฤติและวินัยของนักเรียน

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 11 โรงเรียนควรมีการบริหารจัดการที่มีคุณภาพทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาควรเลือก

วิธีการในการพัฒนาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่เหมาะสม ตรงตามเป้าหมายที่กำหนดควรจัดตั้งกลุ่มผู้ปกครองเครือข่ายประสานงานระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียนควรเน้นการบริหารการศึกษาแบบมีส่วนร่วมกันทุกฝ่ายทั้ง 4 ฝ่าย ควรนำหลักธรรมาภิบาลมาบริหารโรงเรียน คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่าควรเน้นกิจกรรมที่สร้างบุคลิกภาพและความฉลาดทางอารมณ์ให้กับนักเรียน จัดสวัสดิการให้กับนักเรียนบ้านไกล

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 12 รัฐควรสนับสนุนเกี่ยวกับอุปกรณ์การเรียนให้กับผู้เรียนควรมีทางเลือกให้กับผู้เรียนได้เรียนให้เหมาะสมกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวผู้เรียน เช่น สายอาชีพ ควรมีเป้าหมายที่ชัดเจนด้านหลักสูตรและคุณลักษณะพิเศษของนักเรียน ควรมีการกระตุ้น ส่งเสริม และสนับสนุนกิจกรรมด้านวิชาการทุกรูปแบบ ควรเน้นกิจกรรมที่สร้างบุคลิกภาพและความฉลาดทางอารมณ์ให้กับนักเรียนครูและบุคลากรทางการศึกษาควรเน้นการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรมีการประชาสัมพันธ์ผลงานของโรงเรียนให้ชุมชนรับทราบมากขึ้น โดยการใช้กลยุทธ์เปิดประตูสู่ชุมชน เน้นการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 13 ควรมีสวัสดิการและระบบตอบแทนที่จูงใจให้คนมีความรู้ความสามารถและเป็นคนดีเข้ามาทำงานควรมีผู้สอนที่ตรงตามสาขาวิชาเฉพาะควรสนับสนุนบุคลากรให้ตรงตามความต้องการของโรงเรียน ตรงตามสาขาวิชาที่ขาดแคลน ควรมีการประชาสัมพันธ์ผลงานของโรงเรียนให้ชุมชนรับทราบมากขึ้น โดยการใช้กลยุทธ์เปิดประตูสู่ชุมชน เน้นการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 14 ไม่ควรโยกย้ายหรือสับเปลี่ยนครูและบุคลากรควรมีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับผู้เรียนควรเป็นสถานศึกษาที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศทางด้านวิชาการทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น ควรจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้สวยงาม เป็นระเบียบเรียบร้อยมากขึ้น รัฐควรสนับสนุนเกี่ยวกับอุปกรณ์การเรียนให้กับผู้เรียนควรมีการจัดกระบวนนิเทศ ติดตามที่หลากหลาย

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 15 ควรมีเป้าหมายที่ชัดเจนด้านหลักสูตรและคุณลักษณะพิเศษของนักเรียนควรพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่สามารถพัฒนาต่อขยายสร้างอาชีพได้ในอนาคตควรจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนควรจัดการศึกษาโดยเน้นคุณภาพผู้เรียนมากกว่าจำนวนนักเรียนควรมีผู้สอนที่ตรงตามสาขาวิชาเฉพาะควรมีการจัดตั้ง

สมาคมศิษย์เก่าของโรงเรียนเพื่อเป็นแหล่งสนับสนุนเงินทุนเพื่อการศึกษา

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 16 ควรกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในการพัฒนาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาควรสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้หรือแหล่งเรียนรู้ที่ครบครันสำหรับผู้เรียน ควรสนับสนุนบุคลากรให้ตรงตามความต้องการของโรงเรียน ตรงตามสาขาวิชาที่ขาดแคลนยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนโดยเน้นการพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เอื้อต่อการพัฒนาโรงเรียนรัฐบาล ควรสนับสนุนอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ห้องปฏิบัติการ อินเทอร์เน็ต อุปกรณ์เทคโนโลยีต่างๆควรเป็นสถานศึกษาที่เป็นผู้นำในด้านการวิจัยการสอน

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 17 ควรมีการกระตุ้น ส่งเสริม และสนับสนุนกิจกรรมด้านวิชาการควรมีทางเลือกให้กับผู้เรียนได้เรียนให้เหมาะสมกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวผู้เรียน เช่น สายอาชีพควรจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้สวยงาม เป็นระเบียบเรียบร้อยมากขึ้นควรให้การสนับสนุนและส่งเสริมนักเรียนให้มีประสบการณ์ตรง จากวิทยากรภายนอกที่มีประสบการณ์ ควรให้การสนับสนุนและส่งเสริมนักเรียนให้มีประสบการณ์ตรง จากวิทยากรภายนอกที่มีประสบการณ์ ควรมีการประชาสัมพันธ์ผลงานของโรงเรียนให้ชุมชนรับทราบมากขึ้น โดยการใช้กลยุทธ์เปิดประตูสู่ชุมชน เน้นการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4

ผลการวิเคราะห์ผลการตอบแบบสอบถามด้วยเทคนิคเดลฟาย ยุทธศาสตร์การพัฒนาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 โดยใช้ค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ดังนี้

ด้านการพัฒนาระบบการบริหารจัดการ พบว่าค่ามัธยฐานจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการพัฒนาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 4 ในด้านการพัฒนาระบบการบริหารจัดการ อยู่ในระดับมากที่สุดในทุกด้าน ได้แก่ ควรเลือกวิธีการในการพัฒนาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่เหมาะสม ตรงตามเป้าหมายที่กำหนด ควรกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในการพัฒนาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ควรสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้

หรือแหล่งเรียนรู้ที่ครบครันสำหรับผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น ควรมีบทบาทในการบริหารสถานศึกษา ควรจัดตั้งกลุ่มผู้ปกครองเครือข่ายประสานงานระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียน ควรจัดให้มีการประชุมกรรมการสถานศึกษาเพื่อทราบแนวทางในการพัฒนาโรงเรียน ส่งเสริมการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาโดยเน้นการทำงานเป็นทีม ควรเน้นการบริหารการศึกษาแบบมีส่วนร่วมกันทุกฝ่ายทั้ง 4 ฝ่าย โรงเรียนควรมีการบริหารจัดการที่มีคุณภาพทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ผู้บริหารควรเอาใจใส่จริงจังและต่อเนื่องในทุกๆ เรื่องของโรงเรียน ฝ่ายต่างๆ ควรมีการประสานงานกันมากขึ้นและบริหารงานเชิงรุก ผู้บริหารและบุคลากรควรมีการร่วมมือและประสานความคิด โดยมุ่งเน้นผลประโยชน์ของสถานศึกษาและนักเรียนเป็นสำคัญ ควรมีการจัดตั้งสมาคมศิษย์เก่าของโรงเรียนเพื่อเป็นแหล่งสนับสนุนเงินทุนเพื่อการศึกษา ควรนำหลักธรรมาภิบาลมาบริหารโรงเรียน คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า ควรมีการประชาสัมพันธ์ผลงานของโรงเรียนให้ชุมชนรับทราบมากขึ้น โดยการใช้กลยุทธ์เปิดประตูสู่ชุมชน เน้นการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ด้านการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 9 ข้อ และ ระดับมาก จำนวน 3 ข้อ โดยข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุดได้แก่ ข้อควรสนับสนุนปัจจัยสำคัญที่ส่งต่อการพัฒนาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษา ควรสนับสนุนบุคลากรให้ตรงตามความต้องการของโรงเรียน ตรงตามสาขาวิชาที่ขาดแคลน ไม่ควรดึงครูผู้สอนออกนอกห้องเรียนให้ครูสอนเต็มศักยภาพ จัดครูให้ตรงตามสาขาวิชาทั้ง 8 กลุ่มสาระ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการศึกษาและจัดการเรียนการสอน ครูและบุคลากรทางการศึกษาควรเน้นการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรใช้ Positive approach ในการควบคุมความประพฤติและวินัยของนักเรียน ควรมีการพัฒนาบุคลากรสายการสอนให้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ และควรมีผู้สอนที่ตรงตามสาขาวิชาเฉพาะ ส่วนข้อที่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ไม่ควรโยกย้ายหรือสับเปลี่ยนครูและบุคลากร ควรจัดหาวิทยากรที่มีความรู้ความชำนาญในท้องถิ่นให้ความรู้กับนักเรียน และควรมีสวัสดิการและระบบตอบแทนที่จูงใจให้คนมีความรู้ความสามารถและเป็นคนดีเข้ามาทำงาน

ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 8 ข้อ และระดับมาก จำนวน 3 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนโดยเน้นการพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เอื้อต่อการพัฒนาโรงเรียน ควรมีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับผู้เรียน ควรมีการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนขึ้นเองโดยบูรณาการหลักสูตรท้องถิ่นมาปรับใช้ ควรให้การสนับสนุนและส่งเสริมนักเรียนให้มีประสบการณ์ตรง จากวิทยากรภายนอกที่มีประสบการณ์ ควรจัดการศึกษาโดยเน้นคุณภาพผู้เรียนมากกว่าจำนวนนักเรียน ควรมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานในการดำรงชีวิต รู้จักคิด ประดิษฐ์หรือหาแนวทางในการแก้ปัญหา ควรมีการกระตุ้นให้ผู้เรียน มีความคิดกว้าง มองไกล ใฝ่สูง และควรเน้นกิจกรรมที่สร้างบุคลิกภาพและความฉลาดทางอารมณ์ให้กับนักเรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ เทคโนโลยีรวมทั้งแหล่งเรียนรู้ ควรสนับสนุนให้ผู้เรียนมีเวทีในการแสดงออก และควรเป็นสถานศึกษาที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศทางด้านวิชาการทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น

ด้านการเพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 13 ข้อ ได้แก่ รัฐบาลควรสนับสนุนอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ห้องปฏิบัติ อินเทอร์เน็ต อุปกรณ์เทคโนโลยีต่างๆ ควรมีการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการพัฒนา ควรจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้สวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อยมากขึ้น ควรจัดระบบสาธารณูปโภค เช่น น้ำดื่ม ห้องสุขา เพื่อให้บริการบุคลากร นักเรียน ควรจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ควรจัดการสนับสนุนเรื่องทุนการศึกษา ควรประเมินการบริการของบุคลากรในโรงเรียนต่อผู้รับบริการ ควรมีการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนของผู้เรียน จัดสวัสดิการให้กับนักเรียนบ้านไกล รัฐบาลควรสนับสนุนเกี่ยวกับอุปกรณ์การเรียนให้กับผู้เรียน ควรมีการจัดการเรียนเพื่อสนับสนุนให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความถนัดของตน ควรมีทางเลือกให้กับผู้เรียนได้เรียนให้เหมาะสมกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวผู้เรียน เช่น สายอาชีพ และควรจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

ด้านการพัฒนาคุณภาพวิชาการ พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 7 ข้อ

และ ระดับมาก จำนวน 3 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ครูควรมีการวัดและการประเมินผลตรงตามหลักการวัดผล และตรงตามวัตถุประสงค์ ควรมีหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ ควรมีการจัดกระบวนการนิเทศ ติดตามที่หลากหลาย ควรมีการจัดการเรียนการสอนที่สามารถพัฒนาต่อยอดสร้างอาชีพได้ในอนาคต ควรเน้นการยกระดับคุณภาพการศึกษาทุกระดับชั้น ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล-มัธยมศึกษาปีที่ 3 ควรมีการกระตุ้น ส่งเสริม และสนับสนุนกิจกรรมด้านวิชาการ ควรมีการกระตุ้น ส่งเสริม และสนับสนุนกิจกรรมด้านวิชาการ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ควรปรับเปลี่ยนห้องสมุดให้เป็นศูนย์วิทยบริการที่ได้มีรูปแบบและทันสมัย ควรเป็นสถานศึกษาที่เป็นผู้นำในด้านการวิจัยการสอน และควรมีการกระตุ้น ส่งเสริม และสนับสนุนกิจกรรมด้านวิชาการทุกรูปแบบ

การอภิปรายผล

ด้านการพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดและสอดคล้องกัน คือ ควรเลือกวิธีการในการพัฒนาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่เหมาะสม ตรงตามเป้าหมายที่กำหนด ควรกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในการพัฒนาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ควรสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้หรือแหล่งเรียนรู้ที่ครบครันสำหรับผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่นควรมีบทบาทในการบริหารสถานศึกษา ควรจัดตั้งกลุ่มผู้ปกครองเครือข่ายประสานงานระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียน ควรจัดให้มีการประชุมกรรมการสถานศึกษาเพื่อทราบแนวทางในการพัฒนาโรงเรียน ส่งเสริมการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาโดยเน้นการทำงานเป็นทีม ควรเน้นการบริหารการศึกษาแบบมีส่วนร่วมกันทุกฝ่ายทั้ง 4 ฝ่าย โรงเรียนควรมีการบริหารจัดการที่มีคุณภาพทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ผู้บริหารควรเอาใจใส่จริงจังและต่อเนื่องในทุกๆ เรื่องของโรงเรียน ฝ่ายต่างๆ ควรมีการประสานงานกันมากขึ้น ผู้บริหารและบุคลากรควรมีการร่วมมือและประสานความคิด โดยมุ่งเน้นผลประโยชน์ของสถานศึกษาและนักเรียนเป็นสำคัญ ควรมีการจัดตั้งสมาคมศิษย์เก่าของโรงเรียนเพื่อเป็นแหล่งสนับสนุนเงินทุนเพื่อการศึกษา ควรนำหลักธรรมาภิบาลมาบริหารโรงเรียน คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า ควรมีการประชาสัมพันธ์ผลงานของโรงเรียนให้ชุมชนรับทราบมากขึ้น โดยการใช้กลยุทธ์เปิดประตูชุมชน เน้นการมีส่วนร่วมระหว่าง

โรงเรียนกับชุมชน สอดคล้องกับ รังสรรค์ มณีเล็ก ที่กล่าวไว้ว่า ลักษณะสำคัญของการวางแผนกลยุทธ์นั้น เป็นการวางแผนด้านกระบวนการ การขององค์กรที่มุ่งอนาคต มุ่งเป้าหมายรวมตามพันธกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและการปฏิบัติที่เป็นพื้นฐานสำคัญ รวมทั้งเป็นการมุ่งเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องผู้ได้เสียกับสถานศึกษา โดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก เพื่อให้การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และפקตร์ผอง วัฒนธรรมและพลัง ได้กล่าวไว้ว่า การวางแผนยุทธศาสตร์เป็นรูปแบบการวางแผนที่ช่วยให้หน่วยงานพัฒนาตนเองได้ทันกับสภาพการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม เพราะการวางแผนกลยุทธ์ให้ความสำคัญกับการศึกษาวิเคราะห์บริบท และสภาพแวดล้อมภายนอกหน่วยงานเป็นประเด็นสำคัญ

ด้านการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดและสอดคล้องกัน คือ ควรสนับสนุนปัจจัยสำคัญที่ส่งต่อการพัฒนาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษา ควรสนับสนุนบุคลากรให้ตรงตามความต้องการของโรงเรียน ตรงตามสาขาวิชาที่ขาดแคลน ไม่ควรดึงครูผู้สอนออกนอกห้องเรียนให้ครูสอนเต็มศักยภาพ จัดครูให้ตรงตามสาขาวิชาทั้ง 8 กลุ่มสาระ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการศึกษาและจัดการเรียนการสอน ครูและบุคลากรทางการศึกษาควรเน้นการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรใช้ Positive approach ในการควบคุมความประพฤติและวินัยของนักเรียน ควรมีการพัฒนาบุคลากรสายการสอนให้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ และ ควรมีผู้สอนที่ตรงตามสาขาวิชาเฉพาะ สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ ที่กล่าวไว้ในนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2555 - 2558 ว่า การปฏิรูปครูเพื่อยกฐานะครูและวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง พัฒนาครูทั้งระบบเต็มตามศักยภาพ ครูคลังสมอง สนับสนุนบุคลากรให้สถานศึกษา และสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ.2555-2559 กล่าวไว้ว่า เร่งรัดพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ปรับระบบการผลิตครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ โดยการสรรหา คัดกรองคน มีจิตวิญญาณความเป็นครู คนดี คนเก่งมาเป็นครู ส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนาสถาบันผลิตครูให้มีความเข้มแข็ง มีประสิทธิภาพ มีศักยภาพทั้งในการผลิตและพัฒนาครู รวมทั้งวิจัยและพัฒนาต่อยอดเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู วางแผน

การผลิต และพัฒนาครูอย่างเป็นระบบให้สอดคล้องกับความต้องการในการจัดการศึกษาทุกระดับ/ประเภทการศึกษา รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาอื่น หรือภูมิปัญญา ปราชญ์ชาวบ้าน มาเป็นผู้สอนเพิ่มเติมเร่งรัดการผลิตครูพันธุ์ใหม่ และครูสาขาขาดแคลนให้เพียงพอ ตามความต้องการใช้ครูเร่งรัดพัฒนาครูประจำการ และครูที่สอนไม่ตรงวุฒิให้มีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน โดยใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเครื่องมือในการพัฒนา สร้างความร่วมมือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการ โดยจัดหาทุนให้ครู ณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาได้ไปศึกษา ฝึกอบรม ศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ทั้งในและต่างประเทศ แก้ไขปัญหาการขาดแคลนครู และลดภาระงานอื่นที่ไม่จำเป็นของครู และจัดให้มีบุคลากรสายสนับสนุนอย่างเพียงพอ สร้างขวัญกำลังใจ สร้างแรงจูงใจ โดยปรับระบบเงินเดือนและค่าตอบแทน ระบบการประเมินวิทยฐานะ สวัสดิการ สิทธิประโยชน์เกื้อกูล ความก้าวหน้าและความมั่นคงในวิชาชีพครู รวมทั้งเร่งรัดการแก้ไขปัญหาหนี้สินของครู ณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา

ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ผู้เกี่ยวข้องมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดและสอดคล้องกัน คือ ยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โดยเน้นการพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เอื้อต่อการพัฒนาโรงเรียน ควรมีการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้กับผู้เรียน ควรมีการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน ขึ้นเองโดยบูรณาการหลักสูตรท้องถิ่นมาใช้ ควรให้การสนับสนุนและส่งเสริมนักเรียนให้มีประสบการณ์ตรง จากวิทยากรภายนอกที่มีประสบการณ์ ควรจัดการศึกษาโดยเน้นคุณภาพผู้เรียนมากกว่าจำนวนนักเรียน ควรมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานในการดำรงชีวิต รู้จักคิดประดิษฐ์หรือหาแนวทางในการแก้ปัญหา ควรมีการกระตุ้นให้ผู้เรียน มีความคิดกว้าง มองไกล ใฝ่สูง และควรเน้นกิจกรรมที่สร้างบุคลิกภาพและความฉลาดทางอารมณ์ให้กับนักเรียน สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555-2559 กล่าวไว้ว่า มุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับทุกประเภทเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ มาตรฐาน และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ส่งเสริมและพัฒนาครู ณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ รวมทั้งพัฒนาสถานศึกษาทุกระดับและประเภทให้มีคุณภาพและมาตรฐานได้รับการรับรอง

จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

ด้านการเพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ผู้เกี่ยวข้องมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดและสอดคล้องกัน คือ รัฐบาลควรสนับสนุนอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ห้องปฏิบัติ อินเทอร์เน็ต อุปกรณ์เทคโนโลยีต่างๆ ควรมีการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการพัฒนา ควรจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้สวยงาม เป็นระเบียบเรียบร้อยมากขึ้น ควรจัดระบบสาธารณูปโภค เช่น น้ำดื่ม ห้องสุขา เพื่อให้บริการบุคลากร นักเรียน ควรจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ควรจัดการสนับสนุนเรื่องทุนการศึกษา ควรประเมินการบริการของบุคลากรในโรงเรียนต่อผู้รับบริการ ควรมีการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนของผู้เรียน จัดสวัสดิการให้กับนักเรียนบ้านไกล รัฐควรสนับสนุนเกี่ยวกับอุปกรณ์การเรียนให้กับผู้เรียน ควรมีการจัดการเรียนเพื่อสนับสนุนให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความถนัดของตน ควรมีทางเลือกให้กับผู้เรียนได้เรียนให้เหมาะสมกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวผู้เรียน เช่น สายอาชีพ และควรจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ.2555-2559 กล่าวไว้ว่าเร่งขยายการเข้าถึงบริการการศึกษาอย่างทั่วถึงทั้งในเมืองและชนบท ทุกระดับ/ประเภท กระจายโอกาสและสร้างความเป็นธรรม ให้กับกลุ่มผู้ด้อยโอกาสต่างๆ ให้ได้รับการบริการทางการศึกษา ทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับโอกาสในการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ตลอดจนการพัฒนาาระบบข้อมูลสารสนเทศ ให้สามารถนำมาใช้ในการบริหารจัดการได้อย่างเหมาะสม

ด้านการพัฒนาคุณภาพวิชาการ ที่ผู้เกี่ยวข้องมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดและสอดคล้องกัน คือ ครูควรมีการวัดและการประเมินผลตรงตามหลักการวัดผล และตรงตามวัตถุประสงค์ ควรมีหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ ควรมีการจัดกระบวนการนิเทศติดตามที่หลากหลาย ควรพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่สามารถพัฒนาต่อยอดสร้างอาชีพได้ในอนาคต ควรเน้นการยกระดับคุณภาพการศึกษาทุกระดับชั้น ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล-มัธยมศึกษาปีที่ 3 ควรมีการกระตุ้น ส่งเสริม และสนับสนุนกิจกรรมด้านวิชาการ สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555-2559 กล่าวไว้ว่า พัฒนาการศึกษายกระดับ โดยพัฒนาและเตรียมความพร้อมทุกด้านให้เด็กปฐมวัยทุกคน ก่อนเข้า

เรียนระดับประถมศึกษา ปรับหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการศึกษาทุกระดับ/ประเภทการศึกษาให้ทันสมัย สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางวิทยาการ พัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมเสริมทักษะ พัฒนาผู้เรียนในรูปแบบที่หลากหลาย โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีกระบวนการคิด วิเคราะห์อย่างเป็นระบบ และมีทักษะ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ เช่น การวิจัย การทำโครงการ เป็นต้น ส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนการสอน ตำราเรียนที่มีคุณภาพ รวมทั้งสื่อและตำราเรียนอิเล็กทรอนิกส์ ที่มีเนื้อหาสาระที่ทันสมัยในทุกระดับ/ประเภทการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนศึกษาได้ด้วยตนเอง พัฒนาสื่อการเรียนการสอนต้นแบบทุกสาขาวิชาหลัก และทุกระดับการศึกษา เพื่อใช้เป็นต้นแบบในการจัดการเรียนการสอนในทุกสถานศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานใกล้เคียงกัน ส่งเสริมการพัฒนาสุขภาพให้ผู้เรียนในทุกระดับ/ประเภทการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางร่างกายและสติปัญญาสมวัย ปรับระบบทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติให้สอดคล้องกับหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผู้บริหารควรนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปพัฒนาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างจริงจังโดยอาศัยผลการศึกษาวิจัยจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์หรือปฏิบัติหน้าที่ทางด้านการบริหารจัดการศึกษาระดับหัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารสถานศึกษา นักวิชาการที่มีผลงานทางด้านวิชาการเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษา ซึ่งให้ความคิดเห็นต่อการพัฒนาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4
2. ผู้บริหารควรสร้างความเข้าใจให้กับบุคลากรของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาทุกคน เกี่ยวกับทิศทางการพัฒนาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
3. ผู้บริหารควรสนับสนุน ให้ครูรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุด จัดวางภาระงานตามความถนัดของแต่ละบุคคล สร้างเสริมให้มีการพัฒนาศักยภาพของครูตามโอกาส เช่น อบรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานทุกด้าน ให้ครูเพิ่มพูนความรู้จากการเข้าร่วมสัมมนาหรือศึกษาต่อ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาในครั้งนี้มุ่งเน้นวิเคราะห์ผลการศึกษาตามแนวทางการวิจัยด้วยเทคนิค Delphi ซึ่งอาจทำให้ขาดข้อมูลเชิงลึกบางประการ ซึ่งในการศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาควบคู่ไปกับการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกควบคู่กันไปด้วย เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ถูกต้องและครบถ้วนมากยิ่งขึ้น
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่ใกล้เคียงอื่น ๆ เพื่อนำผลการศึกษามาวิเคราะห์เปรียบเทียบถึงความเหมือนหรือแตกต่างในแต่ละพื้นที่
3. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยจำแนกตามการประเมินเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา 3 ด้าน คือ ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอนและด้านผู้เรียน

เอกสารอ้างอิง

- กรมสามัญศึกษา. การวางแผนกลยุทธ์. กรุงเทพมหานคร : การศาสนา, 2545.
- กระทรวงศึกษาธิการ.นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2555 - 2558. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2555.
- กลุ่มนโยบายและแผน, แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2557. กาญจนบุรี : สำนักงานเขตพื้นที่ การ ศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4, 2557.
- จรรยา จีบบัง. “รูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามยุทธศาสตร์การพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก ด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน”. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2554.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตน์พงษ์. การวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย (ออนไลน์), สืบค้นเมื่อ 19 กุมภาพันธ์ 2558จาก <http://202.143.130.99/files/delphi3.pdf>.
- ดนัย เทียนพุฒ. “วิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์”. กรุงเทพมหานคร : บุคเบงก์, 2540.
- ประทุม รอดประเสริฐ. “นโยบายและการวางแผน : หลักการ และทฤษฎี”. กรุงเทพมหานคร : เนติ กุลการพิมพ์, 2543.

พงษ์พิชัย รัชดานุวัฒน์. “แนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันอุตสาหกรรมข้าวไทยเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) โดยใช้เทคนิคเดลฟาย”. วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2554.

พวงรัตน์ เกศาแพทย์. “การวางแผนกลยุทธ์สำหรับจัดการศึกษา.” กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2543.

พัศตร์ผอง วัฒนสินทร์และพสุ เดชะรินทร์. “การจัดการเชิงกลยุทธ์และนโยบายธุรกิจ.” กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

มาหามะรอสลีเมยู. “การพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาประวัติศาสตร์และอารย ธรรมอิสลาม คณะอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามยะลาโดยใช้เทคนิคเดลฟาย”. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2551.

มนต์ชัย เทียนทอง. การวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย (ออนไลน์, สืบค้นเมื่อ 22 กุมภาพันธ์ 2558 จาก <http://home.dsd.go.th>.

ราชกิจจานุเบกษา. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. เล่มที่ 124 ตอนที่ 47 ก, 2550.

รังสรรค์ มณีเล็ก. “การวางแผนกลยุทธ์ในสถานศึกษา.” กรุงเทพมหานคร : ก.พล 1996, 2545.

วิกรานต์ แสงอุบล. “การพัฒนาแนวทางในการตรวจคัดกรองผู้ป่วยทางทันตกรรมจัดฟันโดยใช้เทคนิคเดลฟาย” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพช่องปาก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2552.

วุฒิไกร ป้อมมะรัง. “การพัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้ด้านเทคโนโลยีการศึกษาสำหรับคณาจารย์ ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย”. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2552.

วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์ และคณะ. “การวางแผนกลยุทธ์ : ศิลปะการกำหนดแผนองค์การสู่ความเป็นเลิศ.” กรุงเทพมหานคร : ซีเอ็ดดูเคชั่น, 79.

วันชัย มีชาติ. “การบริหารองค์การ.” กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.

ศักดิ์ศรี ปาณะกุล. “เทคนิคเดลฟาย : การใช้พัฒนาหลักสูตรและรูปแบบการสอน.” วารสารรามคำแหง, 3 (กรกฎาคม-กันยายน, 2550) : 104

สุวิมล ว่องวาณิช. การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.

สมศักดิ์ คลประสิทธิ์ และคณะ. “การวางแผนกลยุทธ์ในหน่วยงานทางการศึกษา.” นครราชสีมา : สถาบันและพัฒนาต่อเนื่องสิรินธร, 2543.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. “ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองหลักสูตรการบริหารงาน : การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่.” (นนทบุรี : สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน, 2546).

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4. แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2557.กาญจนบุรี : กลุ่มนโยบายและแผน, 2557.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. “การวางแผนกลยุทธ์จัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี.” กรุงเทพมหานคร : กรมศาสนา, 2543.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555 - 2559. (ม.ป.ท., ม.ป.ป), 15.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานคร, 2551.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. แนวทางการบริหารและการพัฒนาสถานศึกษาสู่...โรงเรียนคุณ ภา พ. (กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟิก, 2547).

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. “การวางแผนกลยุทธ์จัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี.” กรุงเทพมหานคร : กรมศาสนา, 2543.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4. แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557. กาญจนบุรี : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4, 2557.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. เทคนิคการสุ่มและการประมาณค่า. กรุงเทพมหานคร : สำนักนโยบายและวิชาการสถิติ, 2555.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. สภาวการณ์ การศึกษาไทยในเวทีโลก พ.ศ. 2550. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟิก, 2552) บทสรุปสำหรับผู้บริหาร.

สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555-2559. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2555.

Massie and Douglas. Managing : A Contemporary introduction (Englewood Cliffs : Prentice – Hall, 1981).